

บอร์ดปฐมวัย ดันวาระแห่งชาติ 3 เร่ง 3 ลด 3 เพิ่ม รู้ทันภัยเงียบ "งดไขจอก่อน 2 ขวบ" สร้างเด็กคุณภาพในยุคดิจิทัล

นำเสนอเมื่อ : 23 ก.ย. 2568

เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2568 รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ์ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการ เรื่อง รู้ทันภัยวัยเด็ก งดสื่อน้ำจอก่อน 2 ขวบ โดยมี นายธฤติ ประสานสอน รองเลขาธิการสภาการศึกษา และผู้แทนจากหน่วยงานรัฐและเอกชนที่ดูแลรับผิดชอบเด็กปฐมวัย และพ่อแม่ผู้ปกครอง เข้าร่วมประชุม ณ โรงแรมไมดา งามวงศ์วาน จ.นนทบุรี

รศ.ดร.ประวิต กล่าวว่า จากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี(ครม.) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2568 มีมติเห็นชอบขอเสนอเชิงนโยบาย “3 เร่ง 3 ลด 3 เพิ่ม” เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสภาวะวิกฤตเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบันโลกได้เข้าสู่สังคมแห่งเทคโนโลยี ทำให้เด็กยุคใหม่มีโอกาสในการใช้เวลาอยู่กับหน้าจอเพิ่มมากขึ้น จากการวิจัยของวอลดอล์ฟเชื่อว่าเด็กมีพัฒนาการตามช่วงวัยเป็นขั้นบันได โดยสิ่งกระตุ้นจากพ่อแม่และสภาพแวดล้อมมีผลต่อการตอบสนองของเด็ก รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านกิจกรรมจะช่วยกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงเห็นควรผลักดันมาตรการ “3 ลด” มาตรการที่ 4 ลดใช้สื่อน้ำจอก่อนเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง งดไขจอก่อนวัย 2 ขวบ เป็นมาตรการเร่งด่วนที่ควรประชาสัมพันธ์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ครู/ผู้ดูแลเด็ก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้เห็นประเด็นปัญหานี้ และร่วมกันประชาสัมพันธ์เผยแพร่เป็นมาตรการเร่งด่วนและดำเนินการนำสู่การปฏิบัติ โดยเชื่อมั่นว่าการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี จะทำให้เด็กไทยเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศในอนาคต

ด้าน ศ.ดร.บังบอนด์ รักอำนวยกิจ กล่าวในการ Stand talk เรื่อง “การลงทุนในเด็กปฐมวัยช่วยสร้างสังคมคุณภาพได้” ว่า การลงทุนในเด็กปฐมวัยถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด จากการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์การศึกษาชี้ชัดว่า ทุก 1 บาทที่ลงทุนไปจะคืนกลับมามากกว่าหลายเท่าในอนาคต ก่อปรกับไทยก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ สังคมที่มีคุณภาพจึงต้องเริ่มจากการดูแลเด็กเล็กให้สมบูรณ์เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้น การงดไขจอก่อน 2 ขวบถือเป็นการสำคัญที่จะส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้และคุณภาพแรงงานในอนาคต

ส่วน ศ.นพ.วีระศักดิ์ ชลไชยะ กล่าวเรื่อง “ภัยร้ายจากสื่อน้ำจอก่อนอันตรายกว่าคิด” ว่า อนาคตที่ดีของเด็กควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย โดยเฉพาะพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี จะเป็นรากฐานของความเจริญก้าวหน้าและความยั่งยืนทางสังคม ผู้เลี้ยงดู คือ ผู้สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในสมองเด็ก ซึ่งต้องให้การเลี้ยงดูจากผู้ใหญ่ที่มีความมั่นคง ดูแลเอาใจใส่ และมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน รวมถึงปัญหาการใช้สื่อน้ำจอกับสมองด้านภาษาและการอ่าน พบว่า เด็กที่ใช้สื่อน้ำจอก่อนจะมีความสัมพันธ์กับการลดลงของ white matter tracts ในสมองซึ่งสอดคล้องกับการประเมินทางสติปัญญา ตลอดจนปัญหาของเด็กที่อายุน้อยกว่า 3 ปี ที่ได้รับสื่อมากกว่า 1 อย่างพร้อมกันสัมพันธ์กับปัญหา EF เพิ่มขึ้น และปัญหาสื่อที่กระทบต่อพฤติกรรมทั้งด้านนอน อารมณ์ ความก้าวร้าวทั้งนี้ หากจะให้ลูกใช้สื่อน้ำจอกควรเลือกโปรแกรมที่มีคุณภาพเหมาะสมตามวัย สิ่งสำคัญคือ เน้นส่งเสริมให้เด็กนอนหลับ ออกกำลังกายเล่นตามวัย อ่านหนังสือ และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเด็กอย่างเพียงพอ

นอกจากนี้มีการเสวนาวิชาการ “รู้ทันภัยวัยเด็ก งดสื่อน้ำจอก่อน 2 ขวบ” โดย นางธิดา พิทักษ์สินสุข

นายธาม เชื่อสถาปนศิริ นายสุรเสกชัยฤทธิ์วัฒน์ นายอนิก พลทัตพชนะ และ ภญ.ณัฐกานต์ ประสพสุขยพกุลสรุปว่า ช่วงปฐมวัย 0 – 6 ปี เป็นวัยรากฐานของชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นวัยที่ไวต่อปัจจัยที่มากกระทบและเป็นหน้าต่างแห่งโอกาส การเลี้ยงดูมีผลอย่างยิ่งต่อเด็ก ‘จอ’ ไม่ใช่พี่เลี้ยง

แต่เป็นภัยเงียบที่ทำลายพัฒนาการและธรรมชาติของการเรียนรู้ของเด็กเล็ก

จึงต้องหันมาสร้างเวลาคุณภาพส่งเสริมพัฒนาการ 4 ด้าน ได้แก่ กิน นอน กอด และเล่น

เนนสร้างโอกาสให้เด็กได้พัฒนา SELF & EF คิดและทำด้วยกัน ตลอดจนเน้นการใช้สื่อเย็น เช่น ของเล่น สนามเด็กเล่น สิ่งพิมพ์ เครื่องกีฬา

เป็นต้นและที่ประชุมรวมสรุปแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการลดการใช้สื่อหน้าจอในเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง :

งดจอหน้าวัย 2 ขวบ ไปสู่การปฏิบัติจริงโดย นางสาวมณฑิลา สิทธิสมาน ไดเนนถึง

การแก้ปัญหาการใช้จอเกินวัยในเด็กปฐมวัยต้องการมาตรการที่เข้มข้นและจริงจัง ไม่ใช่แค่การให้ข้อมูลหรือคำเตือน แต่ต้องเป็นนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยการ

‘ลดการใช้สื่อหน้าจออย่างจริงจัง งดจอหน้าวัย 2 ขวบ’ จะต้องทำให้เป็นบรรทัดฐาน

ทั้งนี้การขับเคลื่อนขอเสนอเชิงนโยบาย ‘3 เร่ง 3 ลด 3 เพิ่ม’

จะช่วยให้มีการปรับเปลี่ยนที่ชัดเจนและเชื่อมโยงทุกภาคส่วน ทั้งครอบครัว โรงเรียนหน่วยงานรัฐ

และสื่อมวลชนรวมกัน เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและคุณภาพสำหรับเด็กไทยทุกคน

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวและอ่านเพิ่มเติมได้จาก [FOCUSNEWS วันที่ 23 กันยายน 2568](#)